

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 19P/167/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5720203608
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslava Korbašová
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2020:5720203608.2

Uznesenie

Okresný súd Martin vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: C. D., L.. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zastúpené kolíznym opatrovníkom Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, dieťa rodičov: matka C. D., L.. XX.XX.XXXX, bytom C.. O.. Š. XX/XX, XXX XX E., práv. zast. Advokátska kancelária M2 Legal s.r.o, so sídlom Zvolenská 4014/31, 036 01 Martin, IČO: 53 057368 a otec C. D., L.. XX.XX.XXXX, bytom C.. O.. Š. XX/XX, XXX XX E. o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia **z a m i e t a**.

Žiaden z účastníkov **n e m á n á r o k** na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Matka sa návrhom podaným na Okresný súd Žilina dňa 19.08.2020 domáhala nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd udelil súhlas s vystaňovaním maloletého do Č. O.. V návrhu uviedla, že výkon rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu bol upravený Rozsudkom Okresného súdu Martin sp. zn. 9P/232/2019 zo dňa 02.12.2019, ktorým bol maloletý zverený do jej osobnej starostlivosti. Má vážny partnerský vzťah s mužom žijúcim v G. E. Č. O.. Po vzájomnej dohode sa rozhodla vystaňovať sa za ním, nakoľko jej partner má v G. stabilné zamestnanie a je schopný a ochotný sa o ňu a maloletého postarať. Má zároveň snahu zamestnať sa v Č. O. a vytvoriť pre maloletého so svojím partnerom pokojný a harmonický domov. Otec však dlhodobo odmieta myšlienku, že by sa s maloletým odsťahovali mimo územia SR. Dňa 19.07.2020 preto podala na Okresný súd Martin návrh na nahradenie súhlasu rodiča s vystaňovaním maloletého dieťaťa pričom konanie je vedené pod sp. zn. 19P/137/2020. Súd vo veci vytýčil termín pojednávania na deň 31.08.2020. Nakoľko nie je zrejmé, či súd na vytýčenom pojednávaní meritorne rozhodne a od 01.09.2020 musí maloletý začať vykonávať povinnú školskú dochádzku je nútená podať návrh na nariadenie neodkladného opatrenia. Právo na vzdelanie je jedným z práv zakotvených v Ústave Slovenskej republiky, zároveň však zakladá zákonnú povinnosť plnenia povinnej školskej dochádzky v zmysle školského zákona, ktorá začína začiatkom školského roka. Maloletý bol rozhodnutím riaditeľa prijatý do 4. ročníka Základnej školy G. X, I. XXXX/XX. Súd by mal preto zohľadniť najlepší záujem dieťaťa, ako prvoradá hľadisko a upraviť momentálnu situáciu nariadením neodkladného opatrenia, nakoľko maloletý má nastúpiť do 4. ročníka základnej školy, a nie je možné pripustiť situáciu, kedy by dieťaťu nebolo umožnené plniť povinnú školskú dochádzku, z dôvodu pretrvávajúceho konania vo veci samej. Vzhľadom na pretrvávajúci stav, kedy otec bráni vo vystaňovaní maloletého do Č. O. a ako rodičia sa nedokážu dohodnúť, z dôvodu že otec s ňou nekomunikuje je nutné, aby zasialhol súd, ktorý udelí súhlas s vystaňovaním maloletého do Č., aby nedošlo k ujme na právach maloletého a na jeho ďalšom psychickom vývoji. Ako matka má za to, že ak by súd vyhovel jej návrhu bolo by to predovšetkým v prospech maloletého. Maloletý má v G. zabezpečené vhodné bývanie čo preukazuje nájomnou zmluvou, ďalej má zabezpečenú povinnú školskú dochádzku a lekársku starostlivosť. Tak isto aj po finančnej stránke budú obaja zabezpečení. Otec maloletého už tri mesiace neuhradil súdom stanovené výživné na maloletého. Už v návrhu na nahradenie súhlasu rodiča

s vysťahovaním maloletého dieťaťa uviedla, že maloletý viackrát prezentoval svoj názor, že chce bývať v G. a že sa teší na nový život a na nových kamarátov, a preto neexistuje dôvod, prečo by sa jeho názor nemal rešpektovať. Maloletý má sám záujem na tom, aby bol v konaní vypočutý. Odstťahovaním jej a maloletého sa síce sťažuje styk otca s maloletým, keďže však ide o odstťahovanie do blízkej cudziny, neexistuje žiadna zásadnejšia prekážka, ktorá by objektívne bránila otcovi realizácii styku s maloletým. Prejavila v tomto smere „ústretovosť“, spočívajúcu v tom, že navrhla otcovi pravidelné cestovanie s maloletým na Slovensko cez všetky dlhšie prázdniny a cez letné prázdniny na celý mesiac. Právo otca na styk s maloletým nie je ani nemôže byť nadriadené nad záujem maloletého dieťaťa. Neexistujú také vážne dôvody, pre ktoré by nebolo v záujme ďalšej výchovy maloletého dieťaťa, aby sa s ním vysťahovala do Č. O.. Z dôvodu aktuálneho rizika šírenia ochorenia COVID-19 má obavu, že vláda SR opätovne prijme oparenia spojené s uzavretím hraníc medzi Č. a SR a nebude mať možnosť sa s maloletým vysťahovať do Č. O.. V prípade, ak by nastala takáto situácia v čase pred vyhlásením rozsudku vo veci samej a bola by nútená zostať s maloletým na území SR, nastal by stav, kedy by maloletý nie len že nenavštevoval povinnú školskú dochádzku (Základná škola ktorú do teraz navštevoval ho už ako svojho žiaka neexistuje), ale nemal by ani svojho ošetrojúceho lekára, nakoľko je už evidovaný v evidencii pediatra Y. G. D..O..M.. T. XXX, G. X.

2. Uznesením č.k. 19P/167/2020 zo dňa 24.09.2020 súd maloletému dieťaťu ustanovil kolízneho opatrovníka pre konanie, Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Martin.

3. Matka sa návrhom vo veci samej zo dňa 15.07.2020 domáha udelenia súhlasu s vysťahovaním maloletého do Č. O. a uloženia povinnosti otca písomne informovať o zdravotnom stave, školskej dochádzke, záujmových a mimoškolských aktivitách ako aj iných závažných skutočnostiach týkajúcich sa maloletého a to v pravidelných mesačných intervaloch k poslednému dňu toho ktorého mesiaca. Konanie sa vedie na Okresnom súde Martin pod sp. zn. 19P/137/2020. V návrhu na začatie konania matka uvádza, že v čase po rozchode s otcom a odstťahovaním sa od neho obnovila svoj vzťah s bývalým partnerom. Bola to jej životná láska, avšak boli v čase zoznámenia príliš nezrelí. V súčasnosti sa po dlhých rokoch opäť obnovil ich vzťah so skorších čias. Jej súčasný partner však dlhodobo žije v G. E. Č. O.. Navrhovateľka sa so súčasným partnerom pravidelne navštevovali a čas spoločne trávili aj s maloletým. Maloletý si jej partnera veľmi obľúbil a rád s ním trávi čas. Zároveň je preňho mužským vzorom, ktorý vo svojom živote doposiaľ nemal. Je zodpovedný, dôsledný a zároveň láskavý. Bol pre ňu veľkou oporou pred aj počas rozvodu. Pomáhal jej nielen psychicky, ale často aj finančne, prispieval jej na domácnosť, kupoval maloletému šatstvo a potrebné veci v čase, keď musela ostať doma s maloletým na OČR kvôli Korona vírusu a takmer dva mesiace bola bez finančných prostriedkov. Už dlhšie chceli žiť v spoločnej domácnosti natrvalo. Pre G. sa rozhodli hlavne kvôli financiám, nakoľko partner tam má stabilné a dobre platené zamestnanie a adekvátnu náhradu svojej pozície na Slovensku nenašiel. O svojom pláne s odstťahovaním sa do G. sa rozprávala aj s maloletým a on s tým súhlasil. G. sa mu veľmi páči, teší sa na nový život a na nových kamarátov. Následne svoj zámer odstťahovania sa oznámila otcovi, ktorý najprv súhlasil, avšak už o pár dní odmietol písomne súhlasiť s odstťahovaním syna do G., s tým, že by podľa jeho slov „prišiel o práva na syna“. Snažila sa mu vysvetliť, že o svoje rodičovské práva nepríde avšak ani toto nepomohlo. Navrhovala otcovi pravidelné cestovanie s maloletým na Slovensko cez všetky dlhšie prázdniny a cez letné prázdniny na celý mesiac. Komunikácia s otcom je však veľmi ťažká. Toho času je závislý na alkohole. Po rozvode bol otec liečený na psychiatrii v Martine, kde prekonal ťažké delírium. Následne však odmietol ísť na protialkoholické liečenie a rozhodol sa ísť do domácej liečby, kde sa v krátkom čase znova vrátil k alkoholu a jeho stav sa radikálne zhoršoval. Pridružili sa ďalšie choroby spojené s alkoholizmom. Dostáva epileptické záchvaty. Mal dva záchvaty, pri ktorých si udrhel hlavu a musel byť hospitalizovaný. Druhý záchvat bol veľmi vážny, následkom silného úderu do hlavy bolo krvácanie do mozgu a na dobu niekoľkých mesiacov mu bola chirurgicky odňatá časť lebky. Po prepustení z nemocnice sa o neho stará jeho matka, ktorá s ním býva v spoločnej domácnosti. Často ju obaja prosili o pomoc, ktorú im nikdy neodmietla. Otcova závislosť na alkohole mala stále narastajúcu tendenciu. Už nevládal chodiť, len ležal, nejedol, iba pil. Pomáhala jeho matke, svojej bývalej svokre, otca kúpať, oholiť, ostrihať nechty, čistiť ranu na hlave po operácii. Maloletý väčšinou chodil k nim s ňou a čas trávil zavretý v inej izbe. Aj počas týchto návštev sa medzi otcom a jeho matkou často strhli vulgárne hádky kvôli zúfalej situácii. Jeho matka sa jej priznala, že pár krát sa zamkla do izby, lebo sa otca veľmi bála, nakoľko, keď je opitý je agresívny. V tomto čase jej otec často volával, niekedy len tak, ako sa má, inokedy jej nadával a zastráňoval ju. Následne sa ospravedlňoval, že on za to nemôže, on si nič nepamätá. Tvrdil, že za všetko môžu lieky ktoré užíva. V súčasnosti sa jeho stav mierne zlepšil, ale stále

nie je schopný postarať sa sám o seba. Má záujem vytvoriť maloletému v G. stabilné rodinné zázemie a lepšie podmienky na život ako ich mal doposiaľ čo je z hľadiska záujmu maloletého plne na jeho prospech. Naviac neďaleko G., E. T. žije dlhé roky aj jej brat s rodinou takže maloletý bude mať styk aj s jej rodinou. Záujem maloletého na výchovu v stabilnom prostredí, kde lepšie a plnohodnotnejšie (a to nielen po stránke materiálnej, ale po stránke emocionálnej) dokáže zabezpečiť potreby maloletého, preváža presadzovaný záujem otca na zotrvaní maloletého na území Slovenskej republiky. Medzi ňou a otcom sú výrazne narušené vzťahy, vyvolené najmä alkoholizmom a jeho nepriateľským postojom k nej. Obviňuje ju z bránenia v styku s maloletým napriek tomu, že v pravidelných intervaloch zabezpečuje prítomnosť maloletého u otca. Má za to, že vzhľadom na geografickú a jazykovú blízkosť Č. a Slovenskej republiky, neexistuje jazyková alebo kultúrna bariéra, ktorá by komplikovala pomery maloletého v prostredí Č. O.. Má zabezpečené bývanie v G. čo preukazuje zmluvou o nájme bytu v znení neskorších dodatkov spolu s priloženou fotodokumentáciou stavu bytu. Maloletý má v uvedenom byte zabezpečenú vlastnú izbu. Taktiež bude mať maloletý zabezpečenú lekársku starostlivosť praktickým lekárom pre deti a dorast po presťahovaní do G.. Maloletý bude mať zabezpečenú povinnú školskú dochádzku, ktorú preukazuje rozhodnutím o prestupe žiaka zo školy ZŠ C.. O.. Š., E. na Základnú školu G. X, I. XXXX/XX. Po presťahovaní si bude aktívne hľadať stabilné zamestnanie a do tej doby ju spolu s maloletým finančne zabezpečí jej partner.

4. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len "CSP"), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

5. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

6. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

7. Podľa § 329 ods. 1, 2 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

8. Podľa § 331 ods. 1 CSP, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

9. Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva účel neodkladného opatrenia, ktorým je predbežná, rýchla i keď len dočasná úprava právnych (nie len faktických) pomerov účastníkov. Nariadenie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva (nároku) a aby neboli vážnejšie pochybnosti o jeho potrebe. Neodkladné opatrenie je inštitútom procesného práva, ktoré môže súd použiť, ak je potrebné, aby boli dočasne upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, žeby výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený. Neodkladné opatrenie je predbežným aj v tom zmysle, že sa ním neprejudikujú práva účastníkov a tretích osôb. Nie je konečným rozhodnutím, lebo jeho účelom je len dočasná úprava pomerov účastníkov. Nevyhnutným predpokladom pre vyhovieť návrhu na vydanie neodkladného opatrenia je naliehavosť potreby predbežnej úpravy pomerov. Táto naliehavosť je príčinou, že súd môže rozhodnúť len na základe osvedčenia tvrdených skutočností bez toho, žeby musel byť tvrdený nárok nepochybne preukázaný. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahu súdu, pričom je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníka nariadením neodkladného opatrenia. Vo všetkých konaniach starostlivosti súdu o maloleté deti je prioritný záujem dieťaťa.

10. Za danej situácie súd vyhodnotil návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia za nedôvodný. Na základe osvedčených skutočností v tomto konaní nie je možné (bez vykonania riadneho dokazovania vo veci samej) jednoznačne ustáliť záver, že v prospech maloletého je jeho vysťahovanie do Č. O.. Matka v návrhu uvádza, že s partnerom má vážny partnerský vzťah. Tak v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia ako aj v návrhu vo veci samej absolútne absentuje jednoznačný údaj o tom, ako dlho tento vzťah aktuálne (po predchádzajúcom rozchode) trvá, či matka spoločne s maloletým majú nejakú reálnu

skúsenosť so spolužitím v spoločnej domácnosti s týmto partnerom počas dlhšieho časového obdobia. Teda, či je prítomná vlastná skúsenosť matky a hlavne maloletého so spolužitia s jej priateľom v jednej domácnosti pred tak dôležitým krokom v živote maloletého dieťaťa. Súd sa stotožňuje s názorom matky, že „Právo na vzdelanie je jedným z práv zakotvených v Ústave Slovenskej republiky, zároveň však zakladá zákonnú povinnosť plnenia povinnej školskej dochádzky v zmysle školského zákona, ktorá začína začiatkom školského roka. Na druhej strane však poukazuje na § 35 ZR, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vysťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd. Voľbu školského zariadenia maloletého dieťaťa rozhodne možno za podstatnú vec týkajúcu sa maloletého dieťaťa považovať. Je preto absurdné, ak matka argumentuje, že rozhodnutím riaditeľa bol maloletý prijatý do 4. ročníka X. Š. G. X, I. XXXX/XX, pretože na takéto prijatie sa vyžaduje aj súhlas druhého rodiča. Rovnako je možné hodnotiť krok matky vo vzťahu k zdravotnej starostlivosti o maloletého, keďže matka konštatuje, že maloletý má už svojho ošetrojúceho lekára na území Č. O. (Y. G. D..O..M.. T. XXX, G. X). Postup matky v týchto otázkach je vyslovene predčasný, nie súladný s ustanoveniami zákona o rodine a jednoznačne nemôže byť zhojený vydaním neodkladného opatrenia len z toho dôvodu, že matka už tieto kroky urobila a akoby už nebola cesta späť. Pokiaľ ide o názor maloletého, ktorý má spočívať v tom, chce bývať v G. a že sa teší na nový život a na nových kamarátov, a preto neexistuje dôvod, prečo by sa jeho názor nemal rešpektovať, súd uvádza, že vzhľadom na vek maloletého (10 rokov) je nutné mu pripisovať v danej veci relevanciu. Je však jednoznačné, že v danom prípade je matka jeho najdôležitejšou vzťahovou osobou, má s ňou vytvorenú primárnu vzťahovú väzbu, teda domov je pre neho tam, kde je, resp. bude jeho matka. Súd má za to, že je nutné vykonať dokazovanie v tom smere, či je maloletý mentálne, sociálne a emocionálne vyspelý k tomu, aby mohol žiť v inej krajine, i keď sa jedná "len" o Č. O.. Súd na základe vyššie uvedeného návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

11. O náhrade trov konania bolo rozhodnuté podľa ustanovenia § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, pričom žiaden z účastníkov nepodal návrh na náhradu trov konania v zmysle ustanovenia § 57 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať písomne odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného Okresného súdu Martin na Krajský súd v Žiline, štvormo (§ 362 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP - ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) - (§ 363 CSP).

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1 CMSP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 370 a nasl. CMP).